

OVER ZELF BESLISSEN, KANSEN, LOSLATEN EN HOUVAST

Verhalen van deelnemers aan het experiment Zelf aan het stuur en op maat.

Dit is een uitgave van de gemeente Oss.
Mogelijk gemaakt dankzij de bijdrage van alle betrokkenen in dit verhalenboek.

Idee : Esther Kemperman en Tiara Portier
Redactie: Tiara Portier
Vormgeving en uitvoering: Kristel Hendriks
Foto omslag: René Nelissen

© 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord **3**

Waarom het experiment? **5**

Experiment Zelf aan het stuur en op maat **6**
Doel experiment 6
Hoe ging het experiment? 6
Drie onderzoeksgroepen 6

Verhalen **8**
Eigen regie *9*
1. Werken met behoud van uitkering 10
2. Van bioloog en toxicoloog naar webbouwer 12
3. Vrijheid? Ja, toch wel! 14
4. Loslaten om verder te komen 15
5. Van hulp krijgen naar hulp vragen 18
6. Een nieuw begin! 19
7. Samenwerken 20

Intensieve begeleiding *22*
8. Een eigen onderneming en dromen van emigreren naar Spanje 25
9. Kleine stapjes, snel thuis 27
10. Mijn eigen pad 29
11. Als je loslaat, heb je twee handen vrij 30
12. Eigen tempo 32

Reguliere dienstverlening *32*
13. Onverwachte uitnodiging 34
14. Spiegel voor groep 1 en 2 35

Voorwoord

'Als je vertrouwen hebt, hoef je niet de gehele trap te zien om de eerste stap te zetten.'
Deze veelzeggende uitspraak van Martin Luther King past bij het experiment 'Zelf aan het stuur en op maat'.

Een boeiend experiment waarbij aandacht, vertrouwen en eigen regie (leren) pakken belangrijke onderdelen zijn. De gemeente Oss, en specifiek de afdeling Werk & Inkomen, is op zoek naar mogelijkheden om de uitvoering van de participatiewet te verbeteren. Dat doen we samen met andere gemeenten en Tilburg University. Wat gebeurt er als inwoners zelf aan het stuur staan? Als we daarbij maatwerk gebruiken? Als we met inwoners omgaan vanuit vertrouwen en minder vanuit controle? Helpt dat hen om méér mee te doen?

Het doel is om te onderzoeken wat het effect is als we inwoners anders benaderen. Hoe belangrijk ook, er is méér dat telt dan dat mensen uitstromen naar werk. Wat doet het met het welbevinden, motivatie en gezondheid van inwoners als ze ruimte krijgen om hun eigen route te bepalen? Die antwoorden krijgen we van de deelnemers en betrokken medewerkers. Hoe ervaren zij deze andere benaderingen? Naast 'vertrouwen' is aandacht één van de cruciale pijlers van het experiment. Aandacht begint met luisteren, stilstaan bij de ander, nieuwsgierig zijn, de ander willen begrijpen. Dat betekent ook dat we onze eigen denkbeelden, veronderstellingen en oordelen durven loslaten en samen met de inwoner het échte gesprek voeren. Dat we meer aansluiten bij het tempo van de inwoner en uitgaan van de bedoeling. In een omgeving die met regels en controle is dichtgetimmerd, is dat soms lastig. Alleen al de hoeveelheid klanten per consulent zorgt voor structurele tijdnood. Hierdoor ontstaat een situatie waarbij we ons oordeel noodgedwongen baseren op een deels papieren werkelijkheid. Door het opzetten van het experiment 'Zelf aan het stuur en op maat' creëerde de gemeente Oss de mogelijkheid om te onderzoeken óf het anders kan, met minder regels en meer ruimte. Met elkaar leren anders vast te houden. Mensgericht en mens centraal.

We zagen veel inwoners, voerden gesprekken, legden veel contacten, bouwden relaties op, bespraken individuele situaties, begeleidden processen, gaven adviezen en deden – natuurlijk – ontelbare indrukken op. Dáárover kunnen en willen deelnemers en betrokken medewerkers graag iets vertellen. Dat levert fraaie inkijkjes op. Over ervaringen, overwegingen en overpeinzingen, over hoop en idealen, over teleurstellingen en kansen. Verhalen die de indruk geven dat het opbouwen van een persoonlijke relatie, aandacht geven, meer tijd voor het juiste gesprek, sturen op intrinsieke motivatie, een luisterend oor en anders vasthouden sleutelbegrippen zijn. Kortom verhalen die ertoe doen.

Ik wens u veel leesplezier.

Martien van Hoof
Projectleider Experiment 'Zelf aan het stuur en op maat'

Waarom het experiment?

De gemeenteraad sprak zich in 2017 positief uit over het meedoen aan een experiment bij de afdeling Werk en Inkomen. Zij gaven wel duidelijk aan dat het geen experiment moest zijn met een basisinkomen. Het moest een experiment zijn, waarbij we extra ruimte geven aan specifieke groepen in de Participatiewet. Op dat moment konden gemeenten zich ook aanmelden voor experimenten vanuit het ministerie; de Algemene Maatregel van Bestuur. Daarbij kregen gemeenten weinig ruimte en moesten we ons aan strenge voorwaarden houden. Daarom zocht de gemeente Oss – binnen de wetgeving – naar mogelijkheden om anders om te gaan met de sollicitatie- en re-integratieverplichtingen. Ook wilden we de begeleiding naar werk versterken en/of met meer maatwerk vormgeven. Met dit besluit kon de afdeling Werk en Inkomen samen met 300 deelnemers het 'vertrouwensexperiment' twee jaar lang met toewijding uitvoeren.

In dit experiment onderzochten we wat er gebeurt als we mensen met een bijstandsuitkering minder regels geven. Wat er gebeurt als zij meer ruimte krijgen om hun eigen route te bepalen om een baan te vinden of op een andere manier méér mee te doen in de samenleving. En wat dat doet met het welbevinden, de motivatie en de gezondheid van deze inwoners.

Het experiment past steeds meer bij de visie van de gemeente Oss. Dat een positieve manier van werken beter werkt. Werken vanuit vertrouwen, maatwerk en motivatie van mensen met een bijstandsuitkering in plaats van vanuit regels en controle. Mensen met een bijstandsuitkering komen zo sneller aan werk of gaan maatschappelijk meedoen. De resultaten van het experiment leest u in het uitgebreide onderzoeksrapport van de Universiteit van Tilburg.

Voor u ligt een boek met verhalen van deelnemers en consulenten aan het experiment. Oprecht, integer, strijdbaar en soms kwetsbaar. Verhalen die ertoe doen en die om aandacht vragen. Verhalen die we met veel trots in dit boekje presenteren. Ik hoop van harte dat u alle portretten vanuit dit oogpunt tot u laat doordringen en ze de aandacht geeft die ze verdienen.

Kees van Geffen
Wethouder Werk, Inkomen, Armoede en Schulden

Een experiment met vertrouwen en keuzevrijheid

Zelf aan het stuur en op maat

Bijstand heeft veel regels en verplichtingen. Maar wat gebeurt er als niet wij vertellen wat mensen met een bijstandsuitkering moeten doen om zo snel mogelijk (betaald of vrijwillig) werk te vinden? Maar dat zij ons vertellen wat zij nodig hebben. Welke ambitie zij hebben. Wat hun zelfvertrouwen vergroot. Wat hen motiveert. Waar zij zich prettig bij voelen. Wij luisteren en helpen bij het ontdekken en behalen van doelen. Om te weten te komen wat beter werkt deden we het experiment Zelf aan het stuur en op maat.

Doel experiment

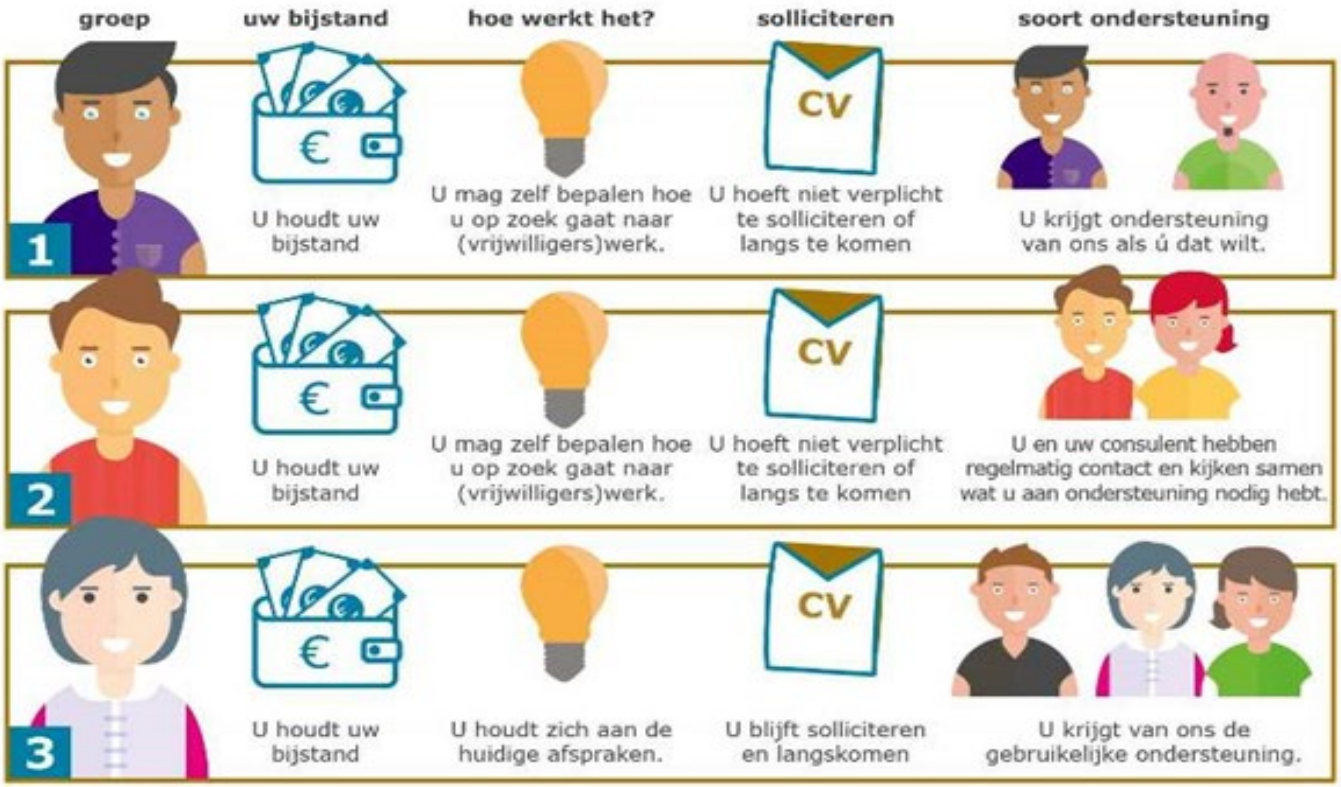
Met het experiment willen we te weten komen wat er gebeurt als we mensen met een bijstandsuitkering minder regels opleggen en meer ruimte geven voor eigen initiatief om aan het werk te komen. Dat kan betaald werk of vrijwilligerswerk zijn. Ook willen we weten wat minder regels en meer ruimte voor eigen initiatief doet met hun welbevinden, motivatie en gezondheid. Belangrijk is dat mensen weer meedoen in de samenleving en zich prettig voelen.

Hoe ging het experiment?

Het experiment duurde twee jaar. Er deden 300 mensen met een bijstandsuitkering mee. Deelname was vrijwillig en met behoud van de bijstandsuitkering. Deelnemers werden door loting door de Universiteit van Tilburg ingedeeld in drie onderzoeksgroepen. Deelnemers vulden drie keer een vragenlijst in van de Universiteit van Tilburg: bij de start, na één jaar en na twee jaar.

Drie onderzoeksgroepen

- Groep 1: Eigen regie over het traject. Deelnemers bepalen zelf wat nodig is om werk te vinden of – als werk niet haalbaar is – op een andere manier mee te doen. De consulent moedigt hen aan om met ideeën of een plan te komen. Samen met de deelnemer bekijkt de consulent of het plan realistisch is. Het initiatief tot contact ligt bij de deelnemer, niet bij de consulent. Deelnemers hoeven niet verplicht te solliciteren.
- Groep 2: Intensieve begeleiding bij het traject. Deelnemers bepalen zelf wat nodig is om werk te vinden of – als werk niet haalbaar is – op een andere manier mee te doen. De consulent probeert proactief achter talenten, krachten, kansen en beperkingen van deelnemers te komen. De consulent moedigt hen aan om met ideeën of een plan te komen. Samen met de deelnemer bekijkt de consulent of het plan realistisch is. Het initiatief tot contact ligt zowel bij de deelnemer als bij de consulent. De consulent bewaakt actief de voortgang van het traject en of de deelnemer afspraken nakomt. Deelnemers hoeven niet verplicht te solliciteren.
- Groep 3: Reguliere dienstverlening. Deelnemers moeten zich houden aan de bestaande afspraken, zoals solliciteren en langskomen. Consulenten helpen deelnemers bij het vinden van werk via de bestaande re-integratietrajecten en voeren periodiek een voortgangsgesprek met deelnemers.

groep
uw bijstand
hoe werkt het?
solliciteren
soort ondersteuning
CV
1
U houdt uw bijstand
U mag zelf bepalen hoe u op zoek gaat naar (vrijwilligers)werk.
U hoeft niet verplicht te solliciteren of langs te komen
U krijgt ondersteuning van ons als ú dat wilt.
2
U houdt uw bijstand
U mag zelf bepalen hoe u op zoek gaat naar (vrijwilligers)werk.
U hoeft niet verplicht te solliciteren of langs te komen
U en uw consulent hebben regelmatig contact en kijken samen wat u aan ondersteuning nodig hebt.
3
U houdt uw bijstand
U houdt zich aan de huidige afspraken.
U blijft solliciteren en langskomen
U krijgt van ons de gebruikelijke ondersteuning.

VERHALEN

Martien van Hoof is Teamleider van team Inkomen en projectleider van het experiment Zelf aan het stuur en op maat. In deze video vertelt hij hoe het experiment tot stand is gekomen en welke inzichten het tot juni 2019 bracht.

Bekijk de video via: youtu.be/gOoOWNN-gpg of scan de QR-code met de camera van je telefoon/tablet. Lukt dit niet? Download dan de gratis QR Code Reader in de App Store (Apple) of Play Store (Android).

EIGEN REGIE

Verhalen van deelnemers en consulenten over hoe zij het ervaren als de inwoner zelf bepaalt wat nodig is om werk te vinden. De consulent moedigt hen aan om met ideeën of een plan te komen. Samen met de deelnemer bekijkt de consulent of het plan realistisch is. Het initiatief tot contact ligt bij de deelnemer, niet bij de consulent. Solliciteren is niet verplicht.

Jerry Tabor

1. Werken met behoud van uitkering

Jerry Tabor (55) is in december 2017 in de gemeente Oss komen wonen. In Oijen om precies te zijn. Jerry interviewde wij in 2019 over zijn ervaring in het experiment Zelf aan het stuur en op maat.

Jerry, hoe ben je in de gemeente Oss terecht gekomen?
'Ik heb vijf jaar voor mijn ernstig zieke moeder gezorgd. Toen zij naar een verzorgingstehuis ging, moest het huis verkocht worden en moest ik dus verhuizen. Ik stond ingeschreven bij Mooiland en kreeg een woning in Oijen aangeboden. Die heb ik geaccepteerd. Toen heb ik hier ook mijn uitkering aangevraagd en vroegen ze mij om mee te doen met het experiment Zelf aan het stuur en op maat.'

Heb je meteen 'ja' gezegd?
'Eigenlijk wel ja. Ze legden mij netjes uit hoe het in elkaar stak en toen dacht ik: Ja, dat doe ik gewoon. Ja, wat moet ik anders?'

In welke groep ben je ingedeeld?
'Groep 3 als ik me niet vergis. Oh nee, groep 1. De andere kant op, haha. Regelluw was het, ja. Voor die naam mogen ze wel eens wat anders verzinnen.'

Hoe bevalt de dienstverlening van groep 1?
'Nou, goed. Als er iets is, dan bellen we. Of ik bel Maartje (Consulent Inkomen, red.). Of Maartje belt mij. Soms alleen om te vragen hoe het gaat. De uitkering is goed geregeld en de reiskosten ook. Dat gaat alleen maar goed.'

Wat is het verschil tussen de dienstverlening in groep 1 en de dienstverlening bij de vorige gemeente waar je een uitkering had?
'Ja, hoe moet ik dat zeggen? Zij kijken er gewoon heel anders tegenaan. Gewoon van achter een bureau zeggen ze dan: Ja, u moet binnen 6 weken weer aan het werk zijn. Ja, dat is goed, zei ik. Bied het dan maar aan. Ja, nee, meneer dat kunnen we niet. Ik moest zes sollicitaties in een week versturen. ZES! Ik ben 55 jaar oud. Waar moet ik dan op solliciteren? Niemand wil iemand van 55 jaar oud in vaste dienst hebben. Dus ik zei: Jullie willen mij binnen een maand weer aan het werk hebben. Geef mij die adressen waar ik aan het werk kan dan maar. Klaar. En dat is met de dienstverlening in groep 1 heel goed geregeld. Maartje laat je je eigen gang gaan. Zo ben ik na een half jaar, in augustus 2018, aan het werk gegaan, met behulp van Plan H. Ik ben heel rustig begonnen met 20 tot 25 uur per week en met behoud van mijn uitkering. Nu ben ik er bijna de hele week. Alleen op vrijdagmiddag ben ik meestal vrij.'

Dus het feit dat je een beetje vrijgelaten wordt...
'Ja, dat is fijn! Ik heb totale vrijheid én ik hoef me niet druk te maken over een uitkering die ze in kunnen trekken. Of dat heel snel gaan doen. Of daarmee dreigen. Dat is heel prettig. Ik vind het super. Echt een super experiment!'

Zijn er nog verbeterpunten?
'Nou nee, ik denk niet dat er heel veel aan verbeterd kan worden. Dat meen ik echt. In mijn ervaring is het perfect gegaan.'

Wat wil je de mensen die dit experiment opzette meegeven?
'Gewoon doorgaan. Elke gemeente moet dit doen. Dat meen ik. Ik weet alleen niet of er verschil zit in hoe de dienstverlening werkt bij verschillende leeftijden. Mensen die 45 jaar en ouder zijn, komen heel moeilijk aan het werk. Deze dienstverlening geeft dan veel minder spanning. Kijk, ik heb heel veel ervaring en dat kan ik allemaal gebruiken. Sommige mensen van mijn leeftijd hebben niet zulke specifieke kennis. De start bij Plan H was in eerste instantie mijn ervaringsplek. Maar misschien werkt dit bij jongeren wel anders.'

Willem Schoonen

2. Van bioloog en toxicoloog naar webbouwer

Ooit werkte ik als bioloog en toxicoloog in de farmaceutische industrie. Ik was groepsleider van vier tot acht laboranten (BSc/MSc). Na een jaarcontract bij het RIVM voor 2 dagen in de week, werd ik op 15 januari 2017 weer werkloos.

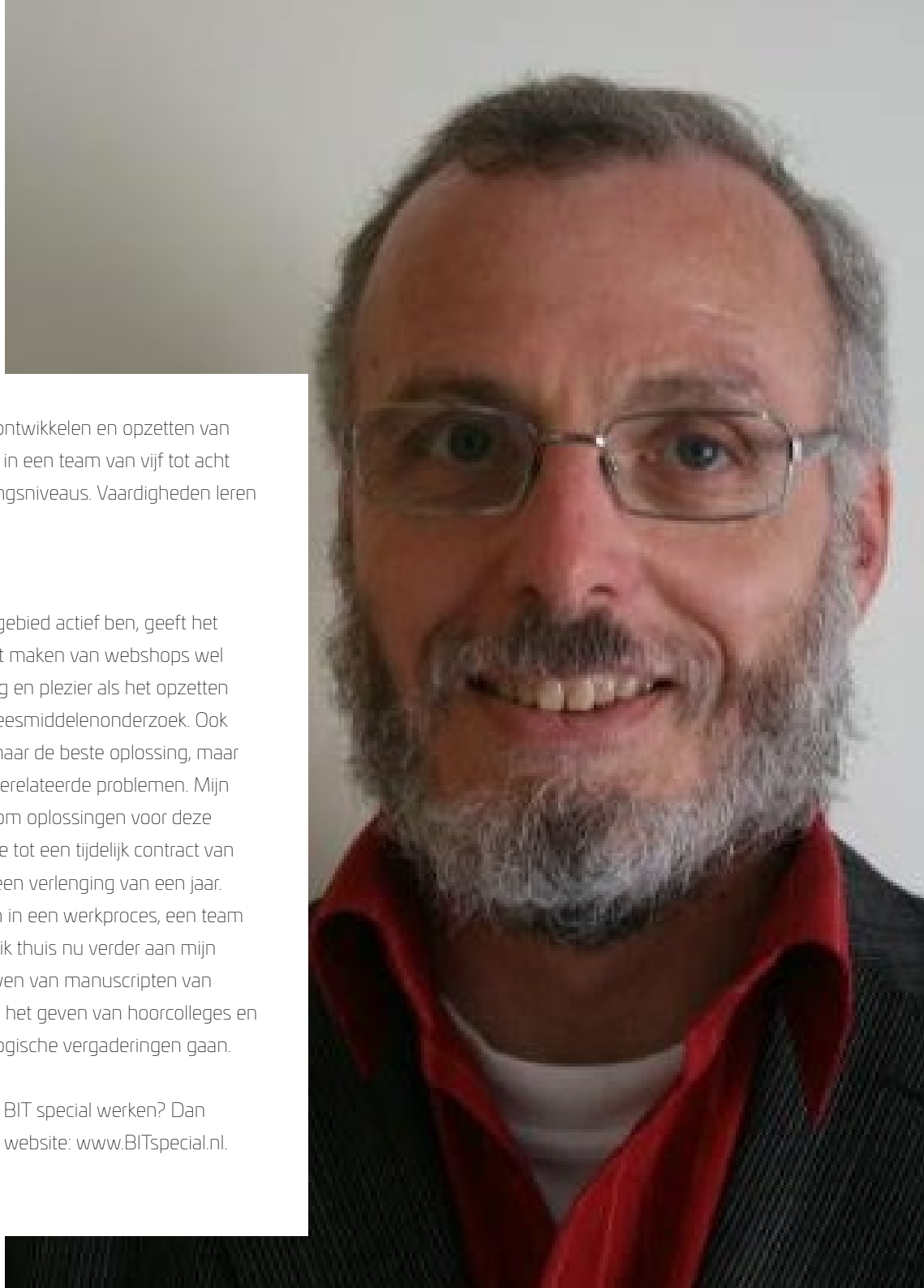
Ik meldde mij bij de gemeente Oss en mocht meedoen met het experiment voor werklozen. Ik werd ingeloot in groep 1: Eigen regie. Een heel jaar probeerde ik om, via sollicitaties in mijn vakgebied, weer aan het werk te komen. Helaas blijkt dat de huidige maatschappij niet meer zit te wachten op vijftig- en zestigplussers. Men heeft voldoende werknemers in deze leeftijdscategorie (25-30%) in dienst en wil dit aandeel liever verkleinen dan vergroten. Het opleidingsniveau academisch of lager geschoold maakt hiervoor niet uit. De verlenging van de AOW-leeftijd naar 67-jaar heeft er volgens mij zelfs voor gezorgd dat de aanstellingskans eerder kleiner dan groter is geworden. De redenen van de werkgever zijn divers:

1. Verhoogd ziekteverzuim;
2. Risico op langdurig ziek worden en een afvloeiingsregeling van 2 jaar;
3. Verlaagde productiviteit en arbeidsethos;
4. Aanbieden van tijdelijke contracten vergt te veel begeleiding.

Ben je de 67-jaar gepasseerd? Dan zijn werknemers een stuk goedkoper voor de werkgever en ineens wel weer aantrekkelijk.

BIT special

Na een honderdtal sollicitaties en geen uitnodigingen, kon ik via mijn consulent werk, bij een klein startup bedrijfje aan de slag. BIT special, van de IBN groep, bouwt websites en webshops. Daar kreeg ik zes maanden de tijd om mij deze nieuwe digitale materie eigen te maken. Na twee maanden kon ik zelfstandig een website en webshop opzetten en online actief krijgen. De maanden erna zorgden voor meer inzicht en kreeg ik het werken aan websites en webshops verder onder de knie. Bij

BIT special werk ik nu aan het ontwikkelen en opzetten van nieuwe websites. Dat doen we in een team van vijf tot acht man, met verschillende opleidingsniveaus. Vaardigheden leren we op locatie.

Genoegdoening en plezier

Ondanks dat ik niet in mijn vakgebied actief ben, geeft het creëren van een website en het maken van webshops wel eenzelfde soort genoegdoening en plezier als het opzetten van specifieke testen voor geneesmiddelenonderzoek. Ook in dit werk is het weer zoeken naar de beste oplossing, maar nu voor website en webshop gerelateerde problemen. Mijn analytische achtergrond helpt om oplossingen voor deze problemen te vinden. Het leidde tot een tijdelijk contract van zeven maanden en recent tot een verlenging van een jaar. Het is fijn om weer actief te zijn in een werkproces, een team en een bedrijf. Daarnaast werk ik thuis nu verder aan mijn andere grote hobby: het reviewen van manuscripten van wetenschappelijke tijdschriften, het geven van hoorcolleges en naar wetenschappelijke toxicologische vergaderingen gaan.

Wil je zien waaraan we binnen BIT special werken? Dan verwijs ik je graag door naar de website: www.BITspecial.nl.

Candida Demen

3. Vrijheid? Ja, toch wel!

Sinds 2017 doe ik mee aan het project Zelf aan het stuur en op maat. Eerst was ik er heel huiverig over, omdat ik dacht dat ik ongeacht de “vrijheid” die ik had, ik nog veel verantwoording af moest leggen. Dit is mij met alles meegevallen. Ik heb altijd part time gewerkt. Nu ik even wil kijken welke kant ik op wil, is dit geen probleem. Er wordt van alle kanten meegedacht en er wordt niks opgedrongen. Ongeveer één keer in de maand ga ik op gesprek bij Marieke. Dat voelt niet als een last. Het is ook nog eens super fijn!’

Marieke Olislagers en Maartje van der Leest

4. Loslaten om verder te komen

Marieke Olislagers, consulent Werk en Maartje van der Leest, consulent Inkomen vertellen over hoe zij deze vorm van dienstverlening ervaren.

Marieke, jij werkt sinds 2016 bij de gemeente Oss. Jij weet dus ook hoe de 'gewone' dienstverlening is. Kun je wat vertellen over het verschil?

'Het grootste verschil is denk ik dat wij ondersteunend werken. Mensen nemen zelf contact met ons op als ze ondersteuning nodig hebben. Bij de 'gewone' dienstverlening had ik de neiging om (te) snel naar een oplossing te werken. Niet om druk op de klant te leggen, maar omdat ik snel kansen en mogelijkheden voor iemand zie. Dan stuur je toch. Soms bleek dan achteraf dat mensen keuzes maakten, zonder echt bij zichzelf te blijven. Sturen doen we bij deze groep niet. We nemen samen met de klant de tijd en ruimte om te onderzoeken wat zij nodig hebben om stappen te maken. Welke belemmeringen of blokkades zorgen ervoor dat ze de stap naar werk moeilijk kunnen maken en/of werk niet kunnen volhouden? Door het experiment leerde ik om zorgvuldiger te onderzoeken wat de klant zelf wil. De klant bepaalt de richting. En als zij dat willen, kunnen zij natuurlijk meedoen aan bestaande trajecten, zoals De Rotonde. Dan is het niet mijn idee, maar een weloverwogen, eigen keuze van de klant zelf. De slagingskans is zo ook groter. Ik geloof dat iedere klant zijn of haar situatie wil verbeteren. Wat ze daarvoor nodig hebben, wat ze zelf kunnen of willen leren en waar ze hulp bij kunnen gebruiken weten zij uiteindelijk zelf het beste. Het is aan ons om hen te helpen deze antwoorden in zichzelf te vinden.'

En jij Maartje? Hoe kijk jij aan tegen de dienstverlening van groep 1?

'Ik sluit mij aan bij wat Marieke zegt. Het mooie van deze aanpak is dat mensen – anders dan de 'gewone' dienstverlening – helemaal zelf keuzes maken. En niet wij. Ik ben daarom in gesprekken wat stiller om hen de ruimte te geven om hun verhaal te vertellen. We zijn – met alle goede bedoelingen – snel geneigd om in te vullen voor de ander. Maar mensen weten zelf het beste waar ze staan en waar ze naartoe willen. Ik scherp dat aan door de juiste vragen te stellen en hen het gevoel te geven dat ze bij mij terecht kunnen. Je moet niet vergeten dat je met mensen te maken hebt. Het is belangrijk dat mensen het vertrouwen krijgen dat ze zelf iets kunnen veranderen en hun eigen pad kunnen bepalen. Hen ruimte geven om zelf keuzes te maken. Hebben ze een bepaald doel voor ogen? Ga het maar ervaren. Ga het maar doen. Dat geeft zelfvertrouwen. En soms valt een keuze tegen, lopen ze tegen dingen aan of komen ze tot bepaalde inzichten waardoor het doel verandert. Dat is oké. Wij ondersteunen daarbij.'

Hoe werken jullie als consulent Inkomen en consulent Werk samen?

Maartje: 'Het is echt een pluspunt om als consulent Inkomen zo nauw samen te werken met de consulent Werk. We kunnen sneller schakelen en vragen van mensen meteen beantwoorden en oppakken. Doordat je met z'n tweeën optrekt, houd je elkaar scherp. Marieke en ik zijn heel verschillend. We houden elkaar regelmatig een spiegel voor en

bespreken ieders aanpak. Waarom reageer je zo of stel je deze vragen? We leren veel van elkaar.'

Marieke beaamt dat: 'Maartje is erg creatief en heeft altijd goede ideeën. Ze geeft mij structuur. Ik kan namelijk nogal chaotisch zijn. We vullen elkaar dus heel goed aan. Voor mij als consulent Werk zijn de contacten met mensen vaak wel wat intensiever. Ik bespreek met hen de persoonlijke doelen om (vrijwilligers)werk te vinden. Dat is bij een consulent Inkomen wat minder. Hoewel we in sommige situaties ook samen optrekken.'

Wat merken jullie aan klanten die je begeleidt met deze dienstverlening?

Marieke: 'In de loop van het experiment groeit het vertrouwen in elkaar. Mensen ontspannen langzaam en daardoor kunnen ze hun energie beter inzetten om hun eigen doelen te bereiken. Ik hoor ook vaak dat ze het fijn vinden dat er geen wisseling van consulent is. Dat helpt bij het opbouwen van de relatie. Ik kan wel zeggen dat ik met een aantal mensen echt een gelijkwaardige relatie opbouwde. Daarvoor is transparantie, openheid en wederzijds vertrouwen nodig.'

Maartje: 'Dat klopt inderdaad. Samen bouwen we aan het vertrouwen en de relatie. Soms duurt dat maanden, soms gaat dat sneller. Het is belangrijk dat mensen zich gewaardeerd en gehoord voelen. Er wordt vaak over ons werk gezegd dat je geen eerlijke relatie kunt opbouwen met een klant, omdat ze financieel afhankelijk van je zijn. Zo ervaar ik dat zelf niet met deze dienstverlening. Mensen hoeven aan mij geen verantwoording af te leggen. Het gesprek gaat over wat iemand zelf wilt veranderen, waar hij/zij graag naartoe wilt, hoe ze zichzelf zien en wat ze graag willen doen. En dit gaat

prima samen met de rechtmatigheid van de Participatiewet. Dit heeft niets te maken met verplichtingen die je iemand oplegt. Iedereen wil aan zijn toekomst bouwen.'

Marieke: 'We focussen dan ook niet alleen op het vinden van werk, maar kijken ook naar wat we voor de klant kunnen

betekenen op maatschappelijk vlak. Soms is het belangrijk om eerst andere dingen op te lossen, voordat ook maar aan werk gedacht wordt. Bijvoorbeeld dat iemand in therapie gaat of dat iemand die eenzaam is zich aansluit bij een appgroepje en zo een sociaal netwerk opbouwt. Iedereen op z'n eigen tempo. Dan maken mensen verbluffend goede stappen. Daar hoeven wij niet zoveel voor te doen. Als je er maar bent voor ze.'

Maartje: 'Zeker. Al vind ik die scheidslijn soms wel lastig. Waar stopt mijn rol als consulent en wanneer moet ik overdragen aan een andere professional? Doordat we een goede relatie opbouwen met mensen, weten zij ons ook te vinden met allerlei vragen. Als consulent wil ik graag helpen en mij extra inzetten als dat nodig is, maar daar zit natuurlijk wel een grens aan. We moeten ervoor waken dat we een zorgverlener worden.'

Is dit de dienstverlening die de gemeente Oss aan iedereen moet leveren?

Maartje: 'Voor sommige mensen vind ik deze dienstverlening te vrij. Als ze bijvoorbeeld geen of een enkele keer contact met ons opnemen. Dat vind ik jammer, want ik denk dat het voor iedereen goed is om hun eigen plannen en ideeën uit te spreken in een persoonlijk gesprek. Ik zou dan graag zelf contact willen opnemen en hen actiever ondersteuning aanbieden. Dit sluit meer aan bij groep 2 van het experiment, waar de klant en consulenten intensief contact hebben.'

Marieke: 'Helemaal mee eens. Het is zonde als een traject doodloopt, doordat er geen actief contact is. In groep 1 neemt de klant initiatief tot contact. Wij niet. Het zou mooi zijn als we met dezelfde open en transparante houding, zoals we doen in groep 1, toch vanuit onszelf contact mogen nemen. Zo kunnen we patronen doorbreken. Sommige mensen help je echt verder als wij het initiatief nemen en doorpakken. Bijvoorbeeld als ze bang zijn om te falen en daardoor geen contact opnemen en stappen zetten. Als er dan vertrouwen en veiligheid komt, kunnen zij met de juiste ondersteuning wél stappen zetten!'

Ellie Gloudemans

5. Van hulp krijgen naar hulp vragen

In het begin vond ik de dienstverlening van het experiment wel lastig. Ik ben gewend om hulp te krijgen. Bijvoorbeeld meedoen aan trainingen, zoals je CV updaten. Veel mensen zien dat als verplichting. Ik zag het als helpen door de consulenten. Nu is het de bedoeling dat je alles vraagt.

Marieke en Maartje wisten alles van scholing, trainingen en nog veel meer. Dirk wist alles van de financiën. Toen dat helder voor mij was, ging ik naar Marieke en Maartje toe en vroeg ze of ze mij wilden helpen om een geschikte baan te vinden. Ik kreeg van alles aangereikt. De eerste stap was kijken waar ik goed in ben. Daarna had ik allemaal verschillende gesprekken. Ik golfde met een medewerker van een bedrijf. Zo leer je elkaar op een ongedwongen manier beter kennen. Doordat ik zelf kon bepalen of het iets voor mij is of niet, had ik geen stress. Dat vond ik wel fijn. Ook sprak ik drie accountants van de gemeente. Dat was niet zo'n prettige ervaring. Ik kreeg maandag te horen dat zij dinsdag bij elkaar kwamen. De volgende dag ging ik op gesprek. Door de korte tijd kon ik mij niet goed voorbereiden op wat ik eigenlijk wilde. In welke branche ik wilde werken etc. Ik had het gevoel dat zij niet helemaal op de hoogte waren van de dienstverlening van groep 1. Zij deden voorstellen voor banen waar ik mij echt niet in kon vinden. Is dit niks voor je? Of dat? Ik kreeg het gevoel dat ik niet mocht zeggen dat het niks voor mij was en dat ze achterdochtig waren. Maar ik zat in groep 1 van het experiment en was echt gemotiveerd om een baan te vinden. Ze hoefden daar dus niet zo bovenop te zitten. Het is dus heel belangrijk om iedereen mee te nemen in de achterliggende gedachte van het experiment. En ook hoe mensen die misschien iets verder van experiment afstaan, moeten handelen. Ik heb er wel van geleerd dat ik niet meer zo snel ergens 'ja' op moet zeggen. Achteraf had ik meer voorbereidingstijd nodig.

Ik had maar vrij kort een bijstandsuitkering. Ging zelf heel actief op zoek naar werk. Met behoud van mijn uitkering werkte ik bij een autodealer, maar na twee maanden besloten we om daar niet mee verder te gaan. Dat was wel fijn. Dat ik dat zelf kon meebepalen. Ik had ervaring in de winkelsector en wilde daar graag weer in terug. Via Marieke kwam ik toen bij de Albert Heijn terecht en kreeg ik een jaar contract.

Het experiment heb ik als prettig ervaren. Ik ben blij dat ik 'ja' zei om mee te doen. Dirk Duis, Maartje van der Leest en Marieke Olislagers bedankt voor jullie inzet.

Rawan Hasan en Anas al Nuami

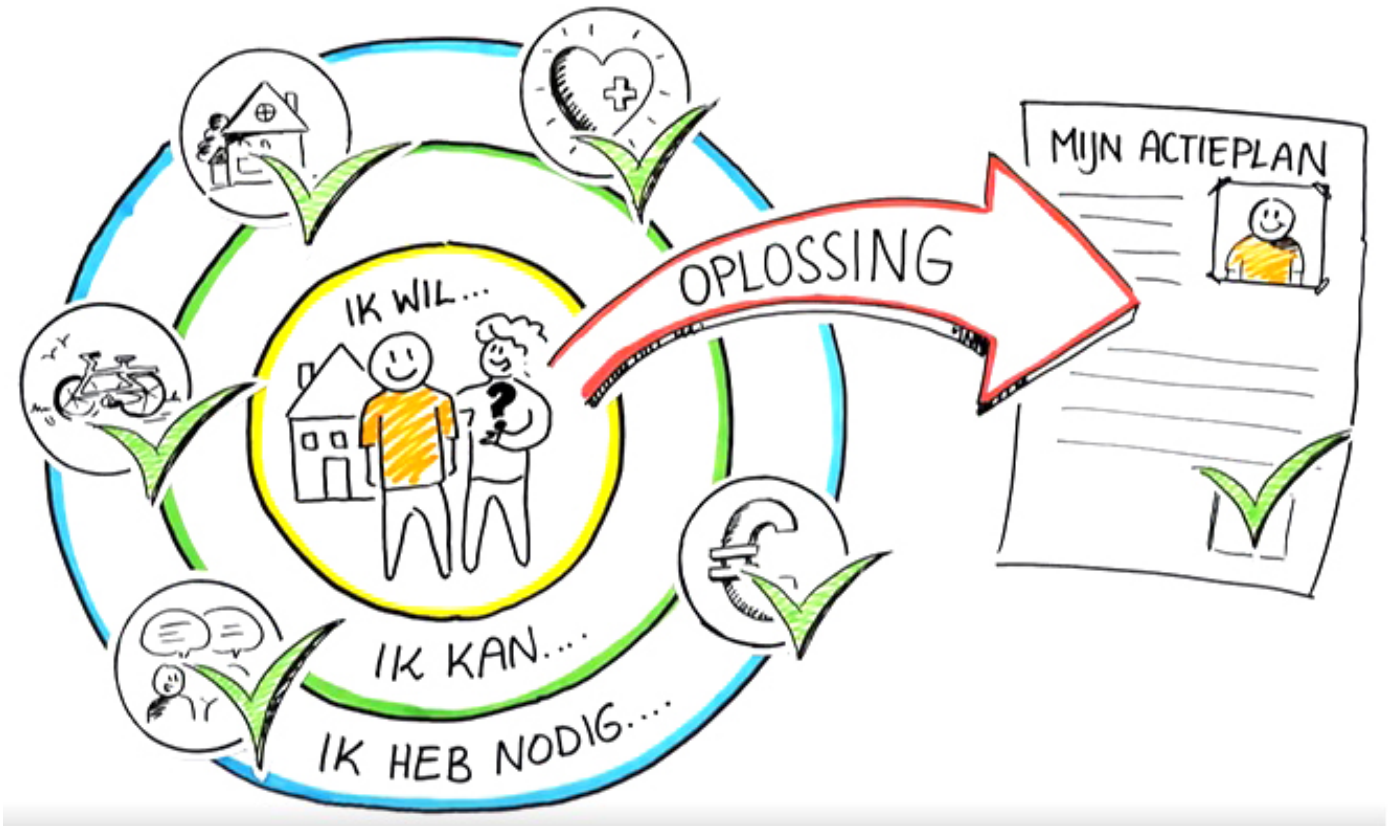
6. Een nieuw begin!

Rawan: ‘In het begin was alles moeilijk. Ons nieuwe leven en elke nieuwe dag. We begonnen helemaal opnieuw en wilden graag een normaal leven. Gelukkig waren de mensen van de gemeente Oss aardig. Marieke (consulent werk, red.) was een vriendelijke, behulpzame en eerlijke persoon.’

Anas: ‘Ik was bang om te falen en dat ik niet alle kosten kon betalen. Ik wilde studeren om rijinstructeur te worden, maar ik had een motivatie nodig. Marieke moedigde mij aan. Het gaf mij veel psychologische ondersteuning. Ja, ik deed het! Daar werd ik blij van. De gemeente bood mij veel faciliteiten en hulp.’

Rawan: ‘Ik was als meisje altijd alleen. Mijn man had nu een eigen bedrijf, we hadden geen uitkering meer. Maar ik zat thuis met onze kinderen, ik kon niets doen. Toen werd ik ook geholpen. Ik volg nu een opleiding, maar het beste eraan is dat ik weer in mijzelf geloof. Ik respecteer de moeilijkheden en doe nu dingen waarvan ik dacht dat ik het in wezen niet in mij had. We kunnen wel zeggen dat Marieke één van de belangrijkste mensen in ons leven is. Heel erg bedankt!’

Dirk Duis

7. Samenwerken

Graag deel ik een verhaal van een klant, waarbij verschillende problemen speelden. Het ging niet alleen over de bijstandsuitkering of het vinden van werk. Door het experiment kon ik meneer de ruimte geven om te vertellen hoe ik hem als consulent Werk & Inkomen kon helpen en waarbij. Met de Osse Samenwerkwijze werden verschillende professionals betrokken. Dat was prettig!

Wat was er aan de hand?

Een klant woont in een huis met zes kamers. Hij huurt er één van. In de andere vijf kamers wonen luidruchtige bewoners.

Er is al jaren sprake van forse schulden. Meneer spreekt goed Nederlands. Alleen net te weinig om een beroepsopleiding te volgen om zijn technische achtergrond om te zetten naar betaald werk. Matig lichamelijk werk lukt niet. Meneer is geopereerd aan z'n arm. Zijn traject naar werk staat daardoor in de wacht. Er zijn psychische problemen. Hij krijgt zijn dagelijkse leven niet op orde. Het lukt hem niet om afspraken met ondersteuners na te komen, rekeningen te betalen, te studeren of werken. Meneer is sociaal geïsoleerd.

Zijn vraag: 'Gewoon' een fijne, sociale omgeving. Een betekenisvolle dag, zonder financiële problemen. Met hulp waar nodig en gevraagd.

Hoe losten we dit op?

Het is duidelijk dat er verschillende problemen speelden. Dankzij het experiment kon ik de ruimte nemen om echt kennis te maken met meneer. Wat en wie speelde er allemaal een rol in deze situatie? Wat kon meneer zelf en waarbij wilde hij mijn hulp? We pakten zijn vraag breder op dan de bijstandsuitkering en het vinden van werk. Meneer hoefde zich niet meteen in te zetten in een traject om (betaald) werk te vinden. We keken eerst naar sociale activering. In de zes maanden daarna voerden, trajectbegeleider van re-integratie, schuldhulpverlener, bewindvoerder, Wmo-consulent, individueel ondersteuner, een woonconsulent, de werkconsulent en ik samen drie gesprekken met meneer. We werkten volgens de Osse Samenwerkwijze.

De juiste expertise en afstemming was ingezet en er was één plan. Een plan dat meneer zelf maakte. We keken niet naar wat wij professionals vonden dat nodig was, maar meneer vertelde zelf wat hij zelf wilde, kon en nodig had. Het waren zijn wensen en keuzes. Daardoor behaalde hij successen en kwam hij vooruit. Er was één aanspreekpunt. Dat maakte het nakomen van afspraken makkelijker. We vonden een passende woning en meneer kon een taalstudie en een technische opleiding op maat volgen. Hij heeft regelmatig contact met andere wijkbewoners. Soms eten ze samen. Aflossen van zijn schulden namen we ook in het plan op.

Het welzijnscijfer van meneer steeg in zes maanden van een 4,5 naar een 6,5. Er is perspectief.

Wat leerde ik?

Ik leerde dat het mij in het experiment toch vaak lukt om kennis te maken met inwoners. Om daar – als het nodig is – tijd voor vrij te maken. Ondanks de drukke agenda en administratieve- en organisatorische werkzaamheden. Inwoners zijn (uiteindelijk) in staat om hun eigen plan te maken en hun problemen op te lossen. Met waar nodig gepaste ondersteuning van ons. Ook leerde ik dat – als het nodig is – inwoners aan tafel willen met verschillende partijen en hun verhaal vertellen. Dankzij positieve ervaringen en ondanks negatieve ervaringen met hulpverlening. Belangrijk is dat we in het netwerk afstemming zoeken en allemaal volgens dezelfde gedachte werken. Volgens de Osse Samenwerkwijze. Kortom, ik vind het fijn dat het soms lukt om elkaar (professionals) en de inwoner minder in de weg lopen. Zo kan de inwoner de steun krijgen die nodig is en houdt daarbij zelf de regie. Ik hoop dat we in de toekomst vaker op deze manier mogen werken!

INTENSIEVE BEGELEIDING

Verhalen van deelnemers en consulenten over hoe zij intensieve begeleiding ervaren. Deelnemers bepalen zelf wat er nodig is om werk te vinden. De consulent probeert proactief achter talenten, krachten, kansen en beperkingen van deelnemers te komen. De consulent moedigt hen aan om met ideeën of een plan te komen. De consulent bewaakt actief de voortgang. Het initiatief tot contact ligt zowel bij de deelnemer als bij de consulent. Solliciteren is niet verplicht.

Nikki Schepers is consulent Inkomen en begeleidt de deelnemers uit groep 2. Nikki heeft regelmatig contact met haar klanten en samen kijken ze welke ondersteuning zij nodig hebben bij het vinden van werk. In deze video vertelt Nikki hoe zij deze manier van werken ervaart.

Bekijk de video via: youtu.be/iOyq9PDt8P8 of scan de QR-code met de camera van je telefoon/tablet. Lukt dit niet? Download dan de gratis QR Code Reader in de App Store (Apple) of Play Store (Android).

I AM MAGIC AND POWER.
I challenge you to make your life a masterpiece.
start
BLIJF
SAMEN
AVONTUREN
BELEVEN
JOHN GOTTMAN
DO YOU REMEMBER?
Het gaat lukken!
Het doel is in zicht

Daphne Kooyman

8. Een eigen onderneming en dromen van emigreren naar Spanje

Sinds 2017 woont Daphne (44) met haar vriend Gerben en hun vijfjarige dochter Sinne in Macharen. Toen zij een bijstandsuitkering aanvroeg, kon zij meteen meedoen met het experiment 'Zelf aan het stuur en op maat'. Daphne vertelt hoe ze dat ervaart.

Daphne, hoe ben je de gemeente Oss terecht gekomen?
'Ik heb heel lang vrij geleefd en rondgereisd in het buitenland. Ik leefde zonder geld. Toen ik zwanger raakte veranderde dat. De manier waarop ik leefde ging niet meer. Dus kwam ik terug naar Nederland. Eerst woonden we bij mijn moeder in. In 2016 ging ik op zoek naar een eigen, vaste plek voor Sinne en mij. Ik reageerde overal in Nederland op woningen. Uiteindelijke kreeg ik in 2017 een woning van Mooiland in Macharen toegewezen. Gerben kwam iets later bij ons wonen. Eigenlijk is Macharen de eerste plek waar hij zich wilde settelen.'

Hoe komt het dat je meedoet aan het experiment?
'Bij de intake van de bijstandsuitkering vroeg Dirk Duis (consulent Inkomen, red.) of ik mee wilde doen met het experiment. Dat wilde ik wel. Mijn doel van het experiment: financieel onafhankelijk worden en trouw blijven aan mezelf. Ik werd ingedeeld in groep 2. Dat hoopte ik ook. Groep 1 leek mij ook wel fijn, maar ik weet dat het nodig is om te communiceren. Soms gaan er maanden voorbij, zonder dat ik contact opneem. Dat heb ik dan niet in de gaten. Je leeft in de waan van de dag. Bij groep 2 heb ik een stok achter de deur. Dat vind ik wel prettig.'

Je start nu een eigen onderneming. Waarom wil je dat zo graag?
'Met een eigen onderneming kan ik vanuit huis werken en er ook voor Sinne zijn. In 2016 woonde ik 2,5 maand in Geffen en moest ik bij de Rotonde werken. Dat paste totaal niet bij mijn situatie. Sinne was toen heel klein en ik wilde haar niet naar de opvang brengen om dat werk te doen. Ik wilde een ander plan hebben. Een eigen onderneming dus. Ik wist dat ik het kon. 1,5 jaar later en vijf gemeenten verder, kwam ik weer terug in Oss. Het plan kwam elke keer wel een stapje verder.'

Wat is je plan precies?
'Een online onderneming starten. Ik ben schrijfster en heb op basis daarvan een verdienmodel gemaakt. Ik ga een Levenskunst-community starten en ben twee autobiografische boeken en een online cursus aan het schrijven. De marketingstrategie heb ik al gemaakt. De eerste stap nu, is het online zetten van mijn website: www.daphnegeniet.nl!'

Naast dat je aan je plan werkt, doe je ook vrijwilligerswerk...
'Ja, dat klopt. Ik werk nu twee jaar als portierster in het gastenhuis van de Zusters Clarissen in Megen. Dat zijn echt

powervrouwen. Ik open de deur voor gasten, neem de telefoon op, zet koffie en thee en ruim soms kamers op. Ook geef ik een zuster computerles en help ik haar weleens met het maken van flyers voor het meditatieprogramma.'

En hoe ervaar je de dienstverlening van de consulenten?
'De dienstverlening op deze manier is goed. Als je een plan hebt, kijken de consulenten hoe ze mij kunnen begeleiden. Dat vind ik super! Ze helpen mij ook bij de uitvoering van mijn plan. Esther Kemperman (consulent Werk, red.) vroeg mij mijn plan op papier te zetten. Ik begon heel groot. Wel met een duidelijk einddoel. Alleen de weg er naartoe was niet duidelijk. Er waren veel te veel zijpaden. Ik legde de lat te hoog, waardoor ik doelen niet haalde. Ik kwam van alles – vooral in mijzelf – tegen. Blokkades. Mijn brein deed niet wat ik wilde. Ik vond het moeilijk om focus te houden en keuzes te maken. Dat kwam ook door de thuissituatie. Er was ook een moment dat ik het vertrouwen in Esther kwijtraakte. Ik viel in een gat en voelde mij aan mijn lot overgelaten. Ik raakte in een isolement. Doordat ik niet uitsprak wat er in mij omging, was ik moeilijk bereikbaar voor de consulenten.

Voor de zomer ontdekte ik dat ik even moest stilstaan. Het eind van het experiment is in zicht. Ik schrok, want ik had nog niks bereikt. Wat nu? Wat ging er mis? In de zomer heb ik alles op een rijtje gezet. Ik werd uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst voor de pilot KrachtWerk. En ik dacht, ja, dat heb ik echt nodig. Ik heb mij toen dus meteen aangemeld.'

Kun je wat vertellen over de training KrachtWerk?
'De training KrachtWerk heeft bij mij en thuis zoveel in beweging gezet. Wauw! Dat gun ik eigenlijk iedereen. Het prettige aan die training was, dat het in groepsverband is en dat de trainers ervaringsdeskundigen zijn. Gelijkwaardig. Je denkt dat je alleen bent, maar iedereen heeft z'n eigen verhaal. Dat was voor mij heel ondersteunend. Die erkenning en herkenning. Ik werd bewust van waar ik sta, waar ik vastloop en waarom. Het gaf echte inzichten. Ik kwam er achter dat wij eigenlijk al heel lang geïsoleerd leefden. Gerben en ik waren allebei depressief en hielden elkaar in die vicieuze cirkel. De training hielp ons uit het isolement komen en weer te focussen. Het maken van een Visionboard hielp mij daarbij. Gerben zit nu in proefplaatsing bij Wood&Work in Oss en heeft het erg naar z'n zin. Daardoor is bij mij ook de druk van de ketel, want Gerben zijn doel was één van de onderdelen van mijn plan. Dat heb ik er nu uitgehaald. Het is echt MIJN plan! Toen ik weer een afspraak had met Esther en ik alles op tafel gooide, viel er een last van mijn schouders. Daardoor is de vertrouwensband weer hersteld. Ik kan eerlijk zeggen hoe ik mij voel, waar ik sta en wat ik wil. Daar heb ik wel een hele tijd over gedaan, maar ik heb alles nu weer op de rit.'

Hoe zie jij jullie toekomst?
'Mijn grootste droom is emigreren naar Spanje. Daar samen met Gerben in de buurt van El Camino de Santiago een ecologische zelfvoorzienende leefgemeenschap starten. In 2008 ging ik daar voor het eerst heen en ik ben verliefd geworden op de natuur, mensen en omgeving. Heb zelf toen ook de Camino de Santiago gelopen en eigenlijk hebben de pelgrims mij geïnspireerd om dit te beginnen. Maar ik ga nu eerst hier de basis van mijn eigen onderneming creëren. Als alles staat, dan is het tijd om te gaan.'

Rick Huinink

9. Kleine stapjes, snel thuis

Rick Huinink (26 jaar) vroeg in 2017 een bijstandsuitkering aan. Hij kon meteen meedoen met het experiment. Hij werd ingedeeld in groep 2 en Dian en Francien werden zijn consulent.

Rick, hoe heb je de dienstverlening van de consulenten ervaren?

'De dienstverlening van groep 2 was voor mij perfect. Het gaf mij de tijd om uit te zoeken hoe en wat. Dian en Francien lieten mij mijn ding doen, om te ontdekken wat er mogelijk was. Zonder al te veel druk. Ze verplichten niks en legden niks op. Dat was wel fijn. Ik ben heel tevreden over de manier waarop zij mij coachte en aanmoedigde om stappen te zetten. Ik ben zelf slecht in het onderhouden van contact. Het was daarom prettig dat dat vanuit de consulenten kwam. Ze zorgden ervoor dat ik langzaam maar zeker vooruit kon gaan. Het had niet veel beter gekund!'

Welke stappen zette je?

'We voerden gesprekken waarin ik aangaf waar mijn interesses liggen en over welk beroep ik zelf in mijn hoofd had; CAD tekenaar. Tijdens de zoektocht om dit te realiseren had ik een gesprek met mijn bedrijfsarts. Die vond het een goed idee dat ik twee dagen in de week wat ging doen. Dian en Francien hielpen mij om bij R44 aan de slag te gaan. Ik begon in de werkplaats, maar dat ging niet goed. Na een paar gesprekken ging ik in de winkel werken. Eerst twee dagen, daarna drie dagen in de week. Dat heb ik ruim een jaar gedaan. Nadat ik het traject R44 afrondde hielpen Dian en Francien mij met zoeken naar plekken waar ik terecht kon.'

Waar ga je nu mee aan de slag?

'In februari begin ik met een cursus om CAD tekenaar te worden. Dat heb ik zelf geregeld. Dian en Francien hebben wel een beetje gepusht dat ik die cursus ging doen. Niet vervelend hoor, juist wel fijn. Met mensen die bij mijn ouders werken en in het vak zitten voerde ik daarover gesprekken. Nu weet ik waar ik naar moet kijken, wat ik nodig heb om te beginnen en wat mijn mogelijkheden zijn. Van hen hoorde ik ook dat er veel mensen nodig zijn in dit vakgebied. Zij en Dian en Francien lieten mij ook bedrijven zien waar ze CAD tekenaars nodig hebben. Dat sprak mij wel aan. Na de cursus ga ik solliciteren en hoop ik een baan te vinden!'

Sharon

10. Mijn eigen pad

In 2015 had ik een succesvolle eigen onderneming in hand- en nagelverzorging. Helaas kon ik door ziekte mijn werk niet meer doen en kwam ik thuis te zitten. De bijstandsuitkering was mijn 'laatste station'. Omdat ik moest revalideren hoefde ik niet verplicht te solliciteren. Toen belde in 2017 mijn consulent of ik mee wilde doen met het experiment. Daar moest ik eerst even over nadenken. Ze wisten namelijk nog niet in welke groep ik ingedeeld werd. Maar uiteindelijk dacht ik: Waarom niet?! Ik vind het goed dat de gemeente onderzoekt hoe de dienstverlening voor inwoners, maar ook voor consulenten, beter kan. Dus nam ik contact op om te zeggen dat ik meedeed. Ik werd ingedeeld in groep 2 en Dian en Francien werden mijn consulenten.

In ons eerste gesprek legde zij mij goed uit hoe het experiment ging en hoe de dienstverlening van groep 2 eruit zag. Ik vond het heel prettig dat ik zelf input mocht geven. Zij keken echt naar hoe ze mij op een zo goed mogelijke manier konden helpen. Ik voelde dat ik werd gezien. Ze keken naar mijn mogelijkheden in plaats van mijn beperkingen. Ik kon zelf dingen aandragen en aangeven wat ik wilde. Ik wilde weer graag studeren, dus ik ging thuis als een gek op zoek naar een studie. Die vond ik ook, maar die was ontzettend duur. Dian en Francien waren dan ook wel heel eerlijk en transpart. Ze zeiden meteen dat dat 'm niet ging worden, maar ze keken wel naar wat er wel mogelijk was. Uiteindelijk ben ik de deeltijdstudie HBO rechten gestart. Doordat het deeltijd is, ben ik flexibel en kan ik studeren als mijn lichaam dat aankan. Er zat vanuit de consulenten ook helemaal geen druk op en ik merkte dat ik wilde onderzoeken voor hoeveel uur ik daarnaast nog inzetbaar was. Op school miste ik een bepaalde basis en hoopte die in de praktijk op te doen. Ik ging vrijwilligerswerk bij vluchtelingenwerk doen. Dat heb ik een jaar, tot april 2019, gedaan.

In mei 2019 startte ik weer met mijn eigen onderneming. Dat doe ik nu, naast mijn studie, 15 uur in de week. Hand- en nagelverzorging is toch wel echt mijn passie. Ik ben een sociaal en meelevend mens en heb mensen om mij heen nodig. Ik merkte dat het zo goed met mij ging, dat ik en mijn vriend het zelf konden redden. Dus stapte ik zelf uit de bijstand. Die onafhankelijkheid en zelfstandigheid voelt goed.

De begeleiding van Dian en Francien was trouwens super. Het zijn twee lieve schatten. Doordat ik zelf veel oppakte en aan de slag ging, kreeg ik veel waardering van hen. Wat ik ook heel fijn vond, is dat Dian van mijn leeftijd is. Ik voelde totaal geen hiërarchie. Je hebt gesprekken als gelijkwaardige. Dat was heel prettig!

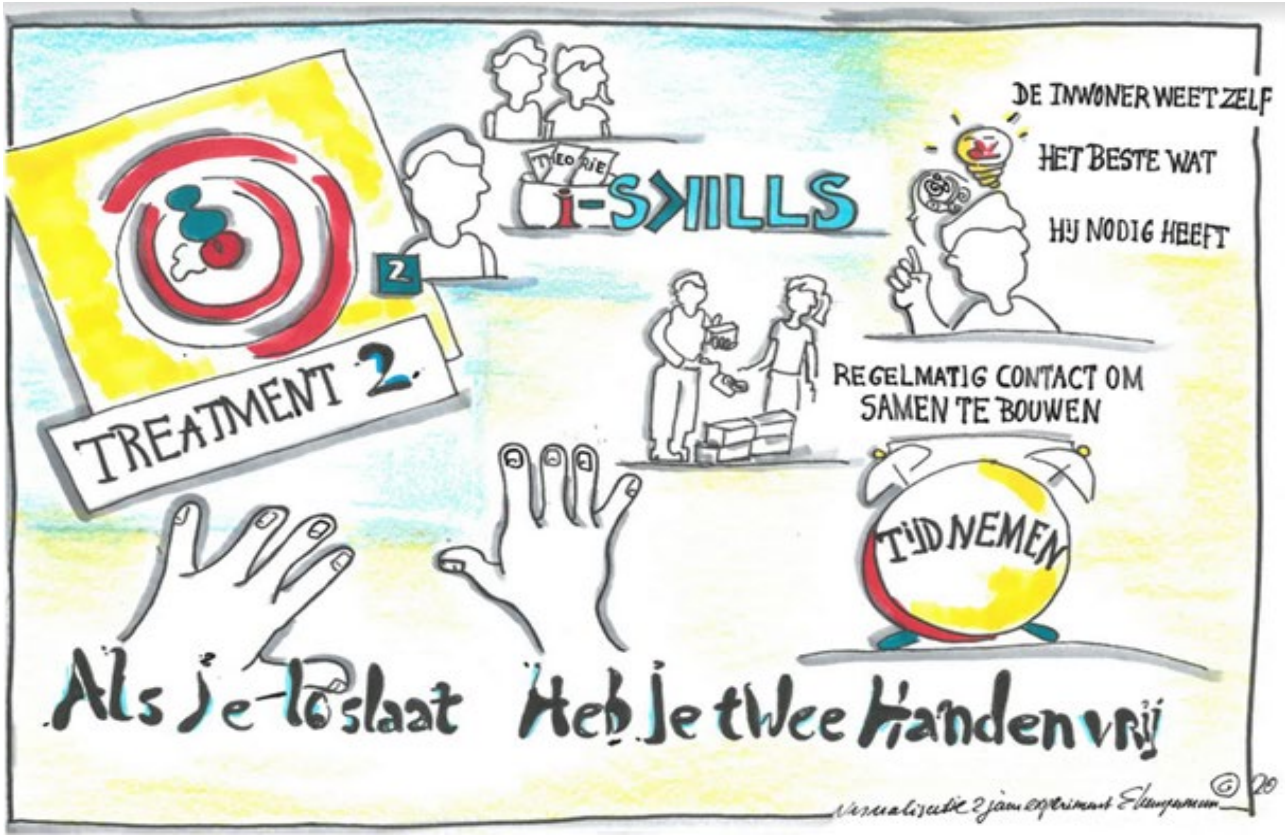
Nu zit ik in mijn tweede leerjaar. Het is ontzettend pittig en ik moet hard aan de kar trekken. Vooral taal is een barrière voor mij. Maar het lukt! De afgelopen jaren leerde ik om met mijn belastbaarheid om te gaan. Mijn lichaam gaat alleen maar verder achteruit. Ik hoop dus dat ik mijn studie haal. Dit is eigenlijk een stok achter de deur. Als ik weer een terugval heb met mijn lichaam. Ik wil mensen helpen met juridisch advies. Mijn studie is de investering in mijn toekomst.

v.l.n.r.: Francien, Dian en Nikki.

11. Als je loslaat, heb je twee handen vrij

Door consulenten: Dian Huizinga, Esther Kemperman, Francien Aaldering, Nikki Schepers

Esther Kemperman: 'Ik was erg blij met het experiment. Het was fijn dat de inwoners en de consulenten de ruimte kregen om een plan op maat te maken. Het was geweldig om te zien dat door vertrouwen te geven en te krijgen mensen weer groeiden en zelf met de beste ideeën kwamen, waardoor ze weer mee gingen doen.'

Esin Abaci

12. Eigen tempo

Toen ik voor mijn allereerste afspraak op het gemeentehuis kwam, vroeg mijn consulent mij of ik mee wilde doen aan het experiment. Na een korte uitleg van mijn consulent, besloot ik hieraan mee te doen. Het feit dat ik vrijgelaten werd in het zoeken naar een baan en het helemaal op mijn eigen manier kon doen, sprak me heel erg aan.

Samen met de werkconsulent keek ik eerst naar wat ik wilde, wat mijn doel is en hoe ik dat doel wilde bereiken. Voor mij was het heel erg belangrijk dat ik eerst aan mezelf werkte, voordat ik klaar was om naar een baan te zoeken. Daar was ook zeker ruimte voor en had tot gevolg dat ik niet in de stress raakte. Ik hoefde namelijk niet met de stress van mijn privéleven hard te zoeken naar een baan. Samen met de consulent stippelde ik een, voor mij, zo prettig mogelijke route uit. Daarbij maakte zij mij wel heel duidelijk dat ik degene was die beslist of en wanneer we contactmomenten zouden hebben. Zij is er altijd voor me geweest. Als ik behoefte had aan een gesprek of als ik even niet meer wist hoe ik verder moest met mijn plan.

Inmiddels zijn we meer dan een jaar verder. Eind september 2019 begon ik ben bij het KCC (Klantcontactcentrum) van de gemeente Oss. Het is een werkervaringsplaats en vanuit hier hoop ik verder te groeien. Als ik terugkijk naar het afgelopen jaar, ben ik veel zelfverzekerder geworden. Mij heeft het experiment en de dienstverlening van groep 2 zeker goed gedaan. Ik heb er een goede ervaring aan overgehouden.

REGULIERE DIENSTVERLENING

Verhalen van deelnemers en consulenten over hoe zij de reguliere dienstverlening ervaren. Deelnemers moeten zich houden aan de bestaande afspraken, zoals solliciteren en langskomen. Consulenten helpen hen bij het vinden van werk via de bestaande re-integratietrajecten en voeren periodiek een voortgangsgesprek met deelnemers.

Miny Lammerts

13. Onverwachte uitnodiging

In 2014 kwam ik – na de WW – in de Bijstand terecht. In 2017 meldde mijn consulent mij aan voor het experiment. Ik werd in groep drie ingeloot en kreeg de 'normale' dienstverlening. Er veranderde voor mij dus eigenlijk niets. Ik ging bij De Rotonde werken en later in het Dessohouse achter de computer. Daar kreeg ik ook sollicitatietraining. Ik bezocht verschillende evenementen waar je als werkzoekende kennis kon maken met bedrijven. Zij hadden ook vacatures waarop je kon solliciteren. Ik werkte zes maanden – met een proefplaatsing – bij Flexspecialisten. Na verschillende sollicitaties ben ik naar het IBN gestuurd. Daar kreeg ik sollicitatietraining, leerde mijn CV schrijven en maakte een video CV. IBN detacheerde mij daarna bij een klein accountantskantoor. Daar deed ik de boekhouding van verschillende bedrijven. Daar heb ik zeker twee jaar gewerkt. Bij een evenement van IBN voor bedrijven en werknemers hielp ik als gastvrouw. Toen er steeds minder uren werk voor mij waren zei IBN het contract op. Inmiddels zat ik in de ziektewet door een ongelukkige val met de fiets. Ik had mijn elleboog gebroken. Ik was nog aan het revalideren met mijn elleboog, toen ik een brief van de gemeente Oss ontving. Zij nodigden mij uit voor een sollicitatiegesprek. Ik ben natuurlijk gegaan en kon aan het werk als administratiemedewerkster op de Rotonde. Tien maanden via uitzendbureau Tempo Team en nu heb ik een vast contract. Daar ben ik heel blij mee! Zeker vanwege mijn leeftijd...

Erwin Nieuwenhuizen

14. Spiegel voor groep 1 en 2

Als consulent Inkomen was ik vanaf de start van het experiment enthousiast. Ik zag het experiment namelijk als kans om iemand met een bijstandsuitkering als mens te gaan zien en behandelen. Een positieve benadering van de mens, die daarbij toevallig ook een bijstand heeft. Om die andere aanpak ook echt uit te kunnen voeren, was ik daarom liever voor de klanten in groep één of twee ingezet. Groep drie was de reguliere dienstverlening en daarbij vond ik het vooral belangrijk om een duidelijk spiegel te vormen voor de andere twee groepen. Ik hoop dat de uitkomsten van het experiment leiden tot een dienstverlening met de positieve benadering van groep één en twee. Ik spreek de hoopvolle verwachting uit dat de consulent en de mens die toevallig ook een bijstandsuitkering heeft, elkaar ontmoeten met respect en er een nieuwe positieve energie ontstaat.

BARK

NAISH

GEMEENTE OSS

Bijzondere verhalen over het experiment 'Zelf aan het stuur en op maat' die het waard zijn om te vertellen. Omdat ze gaan over ervaringen. Omdat ze gaan over eigen kracht. Omdat ze gaan over samen-werken. Omdat ze gaan over hoe wij dienst verlenen. Maar vooral, omdat het verhalen zijn van mensen: onze inwoners en collega's.